

НАУЧНО-СТРУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА „УРБАНИЗАМ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ” СРЕБРНО ЈЕЗЕРО 2025.

Ка јачој заједници кроз родно одговорно планирање

Соња Стојановић, дипл. инж. арх.
Ивана Момић, дипл. инж. пејз. арх.
Марија Јовановић, маст. инж. арх
Татјана Здравковић, дипл. инж. грађ.
Соња Јанковска Станковић, дипл. инж. арх.
Сузана Гребенаревић, дипл. инж. арх.

ЈП УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊА
ЛЕСКОВАЦ

Садржај

- **Увод**

Обликовање јавних простора

- **Искуства стечена у процесу планирања, пројектовања и реализације трга**

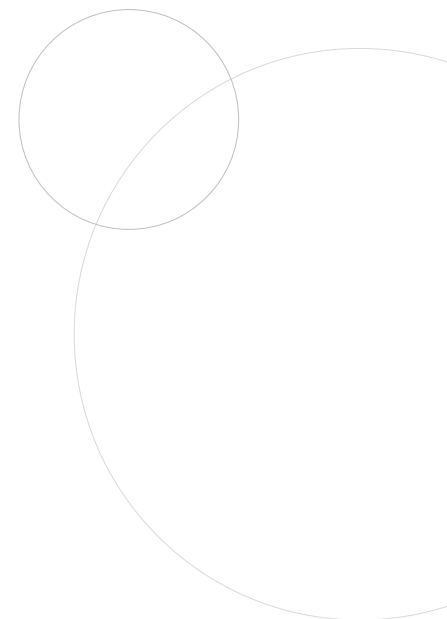
Од идеје до реализације

- **УП за урбанистичко архитектонско обликовање простора јавне намене (стара аутобуска станица)**

Решење у складу са начелима родно одговорног планирања

Увод

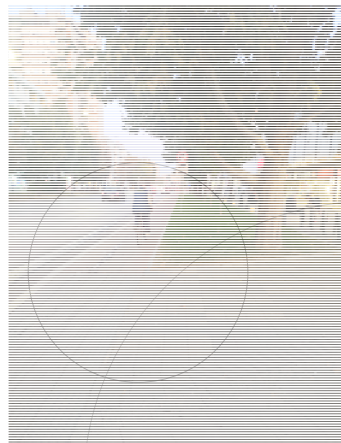
Обликовање јавних
простора

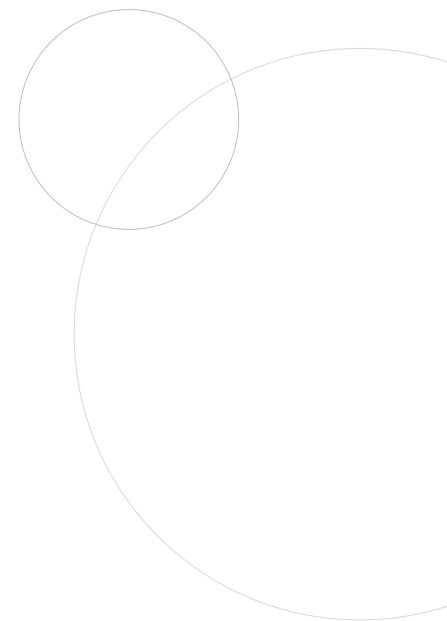

Јавни простори

- Простори доступни свима: тргови, паркови, улице, шеталишта
- Места за дружење, кретање, одмор, игру и културу
- Кључни за изградњу заједнице и урбаног идентитета

**ИСКУСТВА СТЕЧЕНА
У ПРОЦЕСУ
ПЛАНИРАЊА,
ПРОЈЕКТОВАЊА И
РЕАЛИЗАЦИЈЕ ТРГА**

Пут ка реализацији

Разрада простора
новим урбанистичким
планом и
урбанистичко-
архитектонским
конкурсом 2014.

- Након усвајања Генералног урбанистичког плана Лесковца од 2010-2020. год, простор се разрађује **планом генералне регулације.**
- Услед потребе за уређењем простора и измењених околности, (простор се недовољно и неадекватно користи) за сагледавање јавних површина блока 1, расписује се **урбанистичко-архитектонски конкурс.**

Конкурс за урбанистичко-архитектонско решење уређења централне зоне Лесковца

- Сprovedен је конкурс према законској процедури
- Потребно је било:
 - Оправдати доношење одлуке о спровођењу пред политиком
 - Обезбедити средства за спровођење конкурса
- Услови
 - Рокови
- Циљ конкурса
 - Укључивање ширег професионалног и јавног мњења у процес израде идејног урбанистичко-архитектонског решења централне зоне Лесковца, који ће бити основ за израду урбанистичког пројекта централне зоне.
- Задатак конкурса
 - Формирање трга на простору између робне куће “Београд” и пословно трговинског објекта “Модна кућа”

Конкурс за урбанистичко-архитектонско решење уређења централне зоне Лесковца

- Ниједан од приспелих радова није испунио све услове конкурса и не даје целовит одговор на постављене задатке расписивача конкурса, због чега је одлучено да се изврши прерасподела наградног фонда. Нису додељене I, II и III награда, већ су додељени откупи и обештећења.
- Излагање радова истовремено је објављено у холу Културног центра и на интернет страни расписивача.
- Своје сугестије и примедбе грађани и стручна јавност били су позвани да оставе у књизи утисака или путем „e-mail“-а.

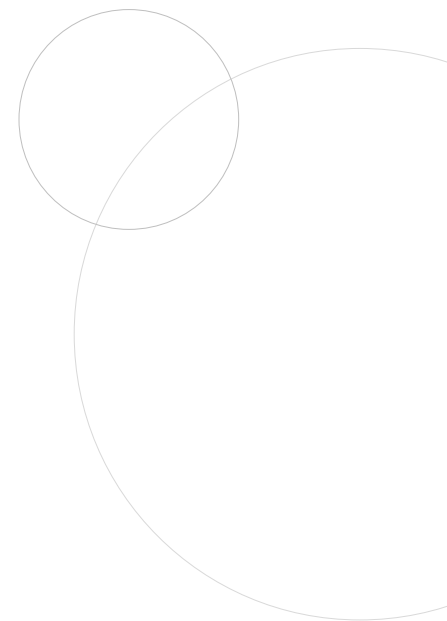

Неки од конкурсних радова

Пут ка реализацији

Разрада простора
урбанистичким
пројектом

Урбанистички пројекат за блок 1 у Лесковцу – уређење трга, парка и осталих јавних површина

- Ангажовање стручњака у области идентитета и квалитета отворених градских простора.
 - Циљ је да се кроз консултације ураде анализе идеја конкурсних радова и да се усвоје квалитетне идеје, које ће утицати на решење кроз урбанистички пројекат,
 - Формира се мултидисциплинарни тим у складу са критеријумима које простор треба да задовољи.
- Процес израде Урбанистичког пројекта
 - прва фаза – студија (истраживање и анализа)
 - друга фаза – урбанистичко пројектовање

Прва фаза- студија (истраживање и анализа)

1. Снимање и анализа постојећег стања

2. Анализа – вредновање конкурсних радова

3. Метода просторне синтаксе (space syntax)

4. Метода асоцијације и инспирације

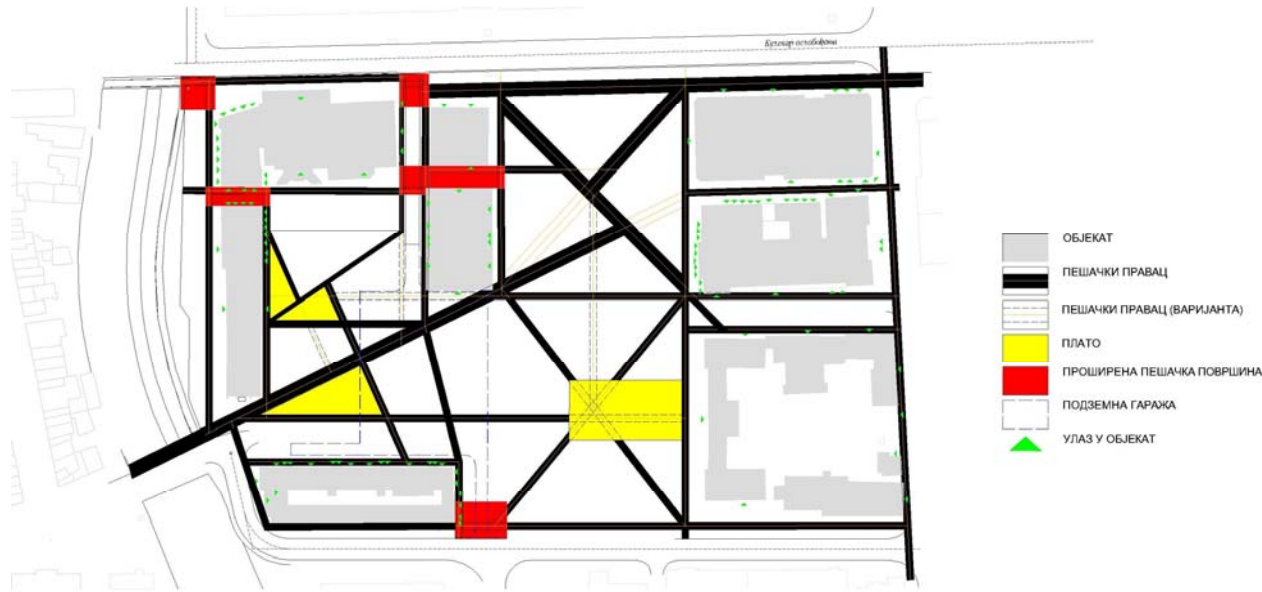

5. Метода провере решења из праксе

6. Анкета

Концепт интервенције са програмом

Као резултат интеракције и закључних разматрања претходних корака дошло се до **концепта интервенције са програмом**, на основу кога се приступило изради друге фазе – **урбанистичком пројектовању**.

Друга фаза- урбанистичко пројектовање

1. Просторно – физички
аспект

2. Еколошки аспект

3. Временски аспект

4. Безбедоносни аспект

5. Економски аспект

6. Социолошки аспект

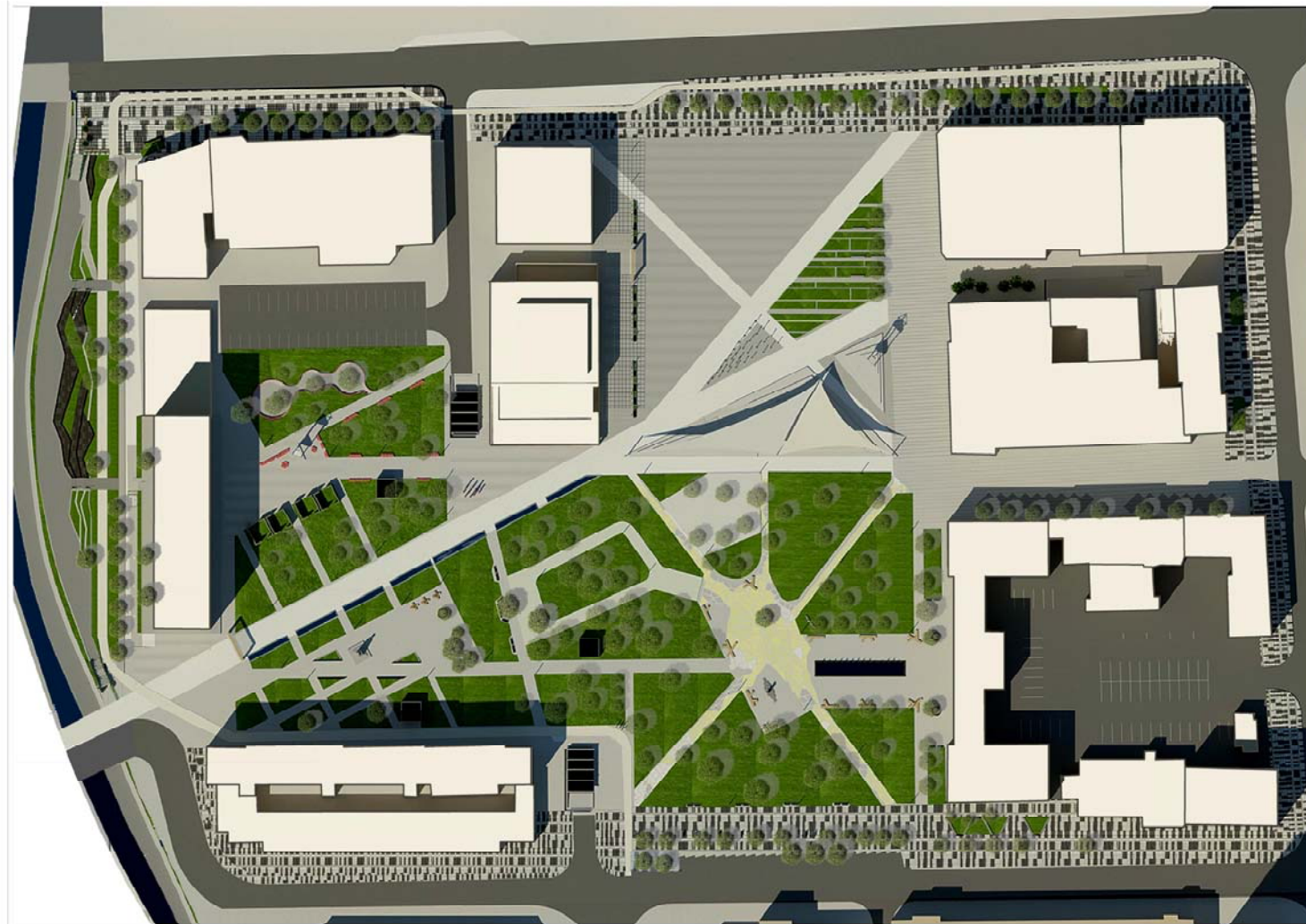

Коначно решење

Ситуационо решење

Композиционно решење

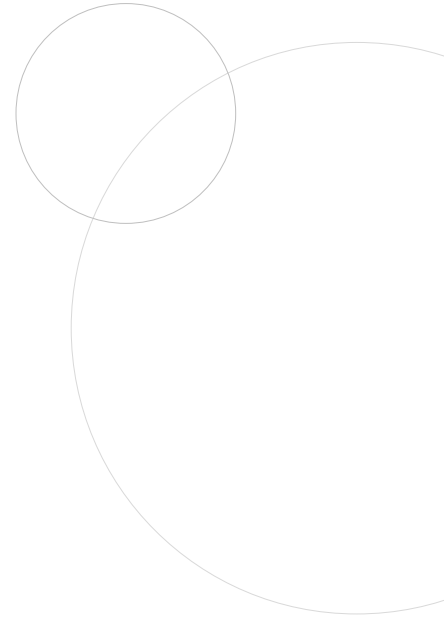

Урбанистички пројекат

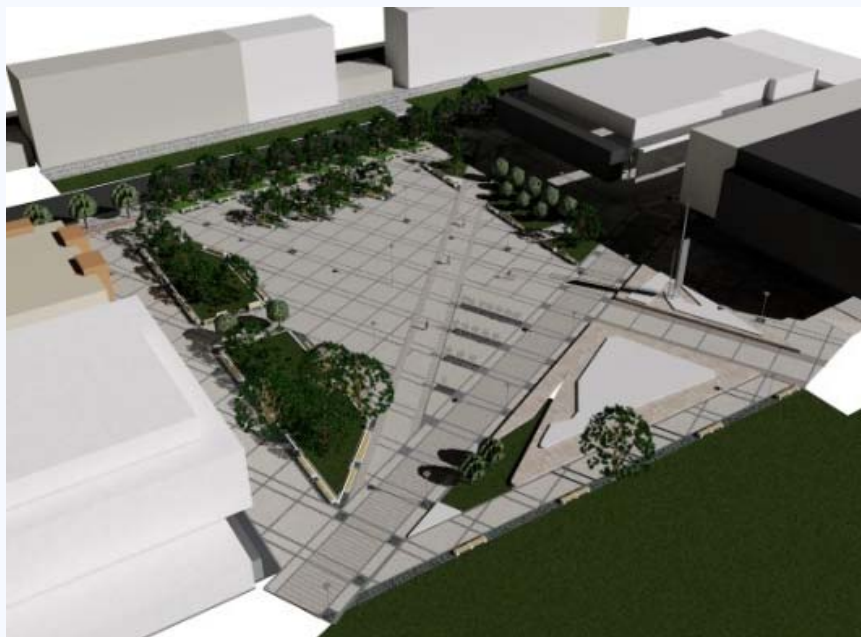

Пут ка реализацији

Идејно решење и
изградња

Идејно решење

Идејно решење

Реализација

Реализација

Идејно решење

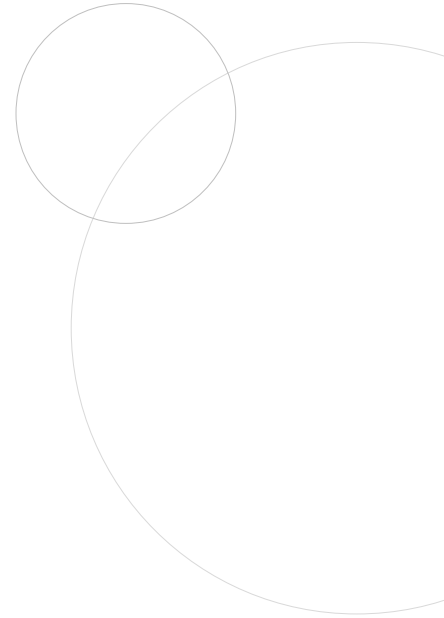
Дуго планирани трг
остварује свој циљ

Садржајима које нуди
подиже квалитет живота
грађана и на тај начин
оправдава уложени труд
струке у његову
реализацију

Представља крупан корак
ка циљу постизања „града
за све“, инклузивне урбане
средине у којој сви
различити корисници са
својим различитим
потребама могу остварити
одређен квалитет живота.

**УП ЗА УРБАНИСТИЧКО
АРХИТЕКТОНСКО
ОБЛИКОВАЊЕ
ПРОСТОРА ЈАВНЕ
НАМЕНЕ (СТАРА
АУТОБУСКА СТАНИЦА)**

ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

- повећање квалитета животне средине и услова за живот у зони "Центра" у складу са поставкама из планова вишег реда (однос зеленила и броја становника).
- увођење нових садржаја који доприносе побољшању друштвеног живота грађана свих узраста и различитих интересовања
- увођење садржаја родноодговорног планирања и могућност једнаког коришћења простора особа са посебним потребама;
- уређење простора као важан део стварања нове слике града и очувања његовог идентитета.

Од спровођења конкурса за овај простор, који био предвиђен ПГР-ом 1 „Ужи градски центар“ у Лесковцу, одустало се пре свега због неразумевања од стране локалне самоуправе.

ПОСТОЈЕЋИ НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

- Простор се неадекватно користи, аутомобили су паркирани на зеленим површинама, не постоји адекватни мобилијар ни садржаји који би подстакли задржавање корисника на овом простору. Услед запуштености, застори саобраћајних површина нису безбедни за кретање.

КОНЦЕПТ РЕШЕЊА

- Простор је зониран у складу са социјалним функцијама: зона мирног одмора, зона одмора и шетње и зона активног одмора. Свака од ових зона садржи елементе који подстичу инклузију – од приступачних пешачких стаза без препрека и зелених баријера које штите од буке, до постављања урбаног мобилијара који одговара различитим потребама. Расвета је пројектована да повећа осећај безбедности, а материјали су изабрани тако да подрже циркуларну економију и еколошку одрживост.
- Зона мирног одмора - формира се уз стамбене објекте чија је санитарно-хигијенска улога изолација станова од колског, бициклистичког и пешачког саобраћаја.
- Зона шетње и одмора, колективног и индивидуалног свих узрасних група, са платоима, чини највећи део слободних површина.
- Зона активног одмора - Бициклистичка стаза планирана је паралелно са главном пешачком стазом. Од тротоара и коловоза је одвојена зеленим површинама.

УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА САГЛЕДАНО ЈЕ СА ВИШЕ АСПЕКТА:

- **Друштвене функције отворених простора**
- Простор је организован тако да омогућава различите начине коришћења: јавни и заједнички простори организовани у оквиру зона дефинисаних Урбанистичким пројектом;
- **Обликовање и дизајн**
- Сагледивост простора без визуелних препрека. Олакшана просторна оријентација.
- **Животна средина**
- Заштита од буке стварањем зелене тампон зоне као заштите од интензивног саобраћаја и увођење водене површине у јавни простор (фонтане) – жубор воде најбоље ублажава буку.
- **Мобилност**
- Јасна хијерархија кретања различитих корисника, рефлектована у обликовању и материјализацији путања. Успостављен је систем примарних и секундарних пешачких праваца који јасно издвајају зоне формиране на простору: зону мирног одмора, зону одмора и шетње и зону активног одмора. Успостављањем ових коридора омогућене су визуре и сагледљивост простора у свим правцима на простору сквера.

Концепт решења

Решење у складу са начелима родно одговорног планирања

Решење у складу са начелима родно одговорног планирања

Решење у складу са начелима родно одговорног
планирања

Решење у складу са начелима родно одговорног планирања

Решење у складу са начелима родно одговорног планирања

Хвала на пажњи

